

Inštitút odborného rozvoja (Slovensko)
Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad (România)
Centrul Universitar Nord din Baia Mare (România)
Association of International Educational and Scientific Cooperation
(Ukraine)

**A CHANGE OF THE PARADIGM OF MODERN SCIENCE
AFTER THE MILITARY INVASION OF THE RUSSIA
ON THE TERRITORY OF INDEPENDENT UKRAINE**

**Collection of theses of scientific and methodical reports of
international scientific-practical conference**

June 22-23, 2022
Bratislava, Slovakia

Collection of theses of scientific and methodical reports of international scientific-practical conference, which was organized by Inštitút odborného rozvoja, Slovensko, Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, (România, Centrul Universitar Nord din Baia Mare, România, Association of International Educational and Scientific Cooperation, Ukraine, for research and teaching staff of Ukrainian universities on June 22-23, 2022 in Bratislava, Slovakia.

ORGANIZING COMMITTEE OF SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL INTERNSHIP

Asociat prof. Molnar Shandor, Cs.
Conf. univ. dr. Berlingher Daniel
Conf. univ. dr. Ioan-Mircea Farcash
S.L. Dr. Lile Ioana
Dr. Asociat prof. Ioan-Liviu Taut
Prof. JUDr. Dmytry Byelov, DrSc.
Asociat prof. Taras Datio
Asociat prof. Herzanich Vitaliy, Cs.

Executive Secretary of the conference – Tymko Valentyns

Facultatea de Litere

**UNIVERSITATEA DE VEST
"VASILE GOLDIȘ"
din ARAD**

CONTENTS

Section 1. PEDAGOGY AND PSYCHOLOGY

TRANSDISCIPLINARY VECTORS OF SCIENTIFIC RESEARCH
ТРАНСДИСЦИПЛІНАРНІ ВЕКТОРИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Атаманчук В.П., Атаманчук П.С. 13

FEATURES OF THE USE OF MULTIMEDIA TECHNOLOGIES
IN MUSIC LESSONS
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
Боршуляк А., Лаврентьєва Н. 16

MONITORING THE LEVEL OF FORMATION OF SWIMMING SKILLS
OF PRIZE-WINNING SWIMMERS OF DIFFERENT AGES AND
GENDERS AT THE XXXV EUROPEAN AQUATICS CHAMPIONSHIP
IN BUDAPEST-2021, HUNGARY
МОНІТОРИНГ РІВНЯ СФОРМОВАНОСТІ НАВИЧОК ПЛАВАННЯ
У ПЛАВЦІВ-ПРИЗЕРІВ РІЗНОГО ВІКУ І СТАТІ
НА XXXV ЧЕМПІОНАТІ ЄВРОПИ З ВОДНИХ ВИДІВ СПОРТУ
В БУДАПЕШТІ-2021, УГОРЩИНА
Ганчар І.Л., Ганчар О.І. 19

DEBATE AS AN EFFECTIVE METHOD OF DEVELOPING
COMMUNICATIVE COMPETENCE
ДЕБАТИ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД РОЗВИТКУ
КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
Дорофєєва О. 28

PSYCHOLOGICAL WORK WITH CHILDREN WHO ARE
IN DIFFICULT LIFE CIRCUMSTANCES DURING WAR
ПСИХОЛОГІЧНА РОБОТА З ДІТЬМИ, ЯКІ ЗНАХОДЯТЬСЯ
У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ ПІД ЧАС ВІЙНИ
Комар Т.В., Берегова Н.П., Варгата О.В. 31

**RADIOLOGICAL AND MACROMORPHOLOGICAL ASSESSMENT
OF REPARATIVE OSTEOGENESIS USING CALCIUM PHOSPHATE
CERAMICS FOR OSTEOPOROSIS IN RABBITS**

РЕНТГЕНОЛОГІЧНА ТА МАКРОМОРФОЛОГІЧНА ОЦІНКА
РЕПАРАТИВНОГО ОСТЕОГЕНЕЗУ З ВИКОРИСТАННЯМ
КАЛЬЦІЙ-ФОСФАТНОЇ КЕРАМІКИ ЗА ОСТЕОПОРОЗУ В КРОЛІВ
Тодосюк Т.П., Рубленко М.В. 131

**SOME TECHNOLOGICAL PARAMETERS OF PREMISES
FOR DIFFERENT GENDER AND AGE GROUPS OF PIGS USING
ELEMENTS OF ORGANIC PRODUCTION**

ДЕЯКІ ТЕХНОЛОГІЧНІ ПАРАМЕТРИ ПРИМІЩЕНЬ ДЛЯ РІЗНИХ
СТАТЕВО-ВІКОВИХ ГРУП СВИНЕЙ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ
ЕЛЕМЕНТІВ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА
Фарафонов С.Ж., Ісаков В.В., Стахів В.І. 135

**THE EFFECT OF IMPLANTS CONSISTING OF HYDROXYAPATITE
WITH TRICALCIUM PHOSPHATES DOPED WITH SI ON
HISTOMORPHOLOGICAL INDICATORS OF BONE DEFECTS
IN RABBITS**

ВПЛИВ ІМПЛАНТІВ У СКЛАДІ ГІДРОКСИПАТИТУ З
ТРИКАЛЬЦІЙФОСФАТАМИ, ЛЕГОВАНИХ SI НА
ГІСТОМОРФОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ ЗА КІСТКОВИХ ДЕФЕКТІВ
У КРОЛІВ
Чермеровський В.О., Рубленко М.В., Власенко В.М. 141

**EVALUATION OF THE ACUTE-PHASE RESPONSE TO BONE
REPLACEMENT WITH CALCIUM-PHOSPHATE CERAMICS AND
PLATELET-ENRICHED AUTOFIBRIN FOR BONE FRACTURES IN DOGS**

ОЦІНКА ГОСТРОФАЗНОЇ РЕАКЦІЇ ЗА ОСТЕОЗАМІЩЕННЯ
КАЛЬЦІЙ-ФОСФАТНОЮ КЕРАМІКОЮ І АУТОФІБРИНОМ,
ЗБАГАЧЕНИМ ТРОМБОЦИТАМИ, ЗА ПЕРЕЛОМІВ КІСТОК У СОБАК
Шевченко С.М., Рубленко М.В., Власенко В.М. 144

Section 7. PHILOLOGY

**MACROSTRUCTURE OF THE ENGLISH LANGUAGE ETHICAL
CONCEPT JUSTICE**

МАКРОСТРУКТУРА АНГЛІЙСЬКОМОВНОГО ЛІНГВОЕТИЧНОГО
КОНЦЕПТУ JUSTICE
Веремчук Е.О. 146

**MANIPULATIVE MEDIA CONTENT IN THE PARADIGM
OF RUSSIAN-UKRAINIAN RELATIONS 2014–2022**

МАНІПУЛЯТИВНИЙ МЕДІАКОНТЕНТ У ПАРАДИГМІ
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ВІДНОСИН 2014–2022 РР.

Ільченко О.А. 150

**MYSTIC AS AN ARTISTIC APPROACH AND A FEATURE OF THE
WORLDVIEW IN THE CREATIVITY OF THE FORESTS OF UKRAINE**
МІСТИЧНЕ ЯК ХУДОЖНІЙ ПРИЙОМ ТА ОСОБЛИВІСТЬ
СВІТОГЛЯДУ В ТВОРЧОСТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Олійник К. 154

**S. FREUD’S DRIVE THEORY AND PROSPECTS OF ITS
APPLICATION IN RESEARCHING THE CREATIVE
PERSONALITY OF LESIA UKRAINKA**

ТЕОРІЯ ПОТЯГІВ З. ФРОЙДА І ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ ЗАСТОСУВАННЯ
ПРИ ДОСЛІДЖЕННІ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Моклиця Г. 158

**NEW HORIZONS OF LINGUISTIC STUDIES:
A TRANSDISCIPLINARY APPROACH**

НОВІТНІ ГОРИЗОНТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ СТУДІЙ:
ТРАНСДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД

Щигло Л.В., Мартиненко І.Е., Стоцький В.А. 161

Section 8. ECONOMY

**THE NEED TO CHANGE THE PARADIGM OF MODERN SCIENCE
IN THE CONDITIONS OF WAR**

НЕОБХІДНІСТЬ ЗМІНИ ПАРАДИГМИ СУЧАСНОЇ НАУКИ
В УМОВАХ ВІЙНИ

Горьовий В.П. 163

Section 9. CHEMISTRY AND BIOLOGY

**OBTAINING RICE LINES RESISTANT TO PERICULARIZATION
USING ANDROGENESIS IN VITRO**

ОТРИМАННЯ РЕЗИСТЕНТНИХ ДО ПІРИКУЛЯРІОЗУ ЛІНІЙ
РИСУ З ВИКОРИСТАННЯМ АНДРОГЕНЕЗУ IN VITRO

Замбріборц І.С., Шестопал О.Л., Шпак Д.В. 165

NEW HORIZONS OF LINGUISTIC STUDIES: A TRANSDISCIPLINARY APPROACH

НОВІТНІ ГОРИЗОНТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ СТУДІЙ: ТРАНСДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД

Щигло Л.В.

*к. філол. н., доцент кафедри германської філології
Сумський державний університет*

Мартиненко І.Е.

*магістр кафедри германської філології
Сумський державний університет*

Стоцький В.А.

*магістр кафедри германської філології
Сумський державний університет*

Глобалізаційні процеси і стрімкий інформаційно-технологічний прогрес сприяють не лише переосмисленню наукових підходів, але й спричиняють трансформаційні зміни в науковому світосприйнятті. Аналітичний огляд праць засвідчує, що з 70-х років ХХ століття поступово формується «універсалізована концепція про трансдисциплінарність як про єдиний простір пізнання, який вміщує різні галузі наукових знань...» [1, с. 31].

Уперше термін «трансдисциплінарність» уводить в науковий арсенал швейцарський філософ і психолог Жан Піаже, фундатор Міжнародного центру генетичної епістемології, який під поняттям «трансдисциплінарність» розуміє метод наукового пізнання задля окреслення перспективи нового етапу наукових розвідок як системи відкритої взаємодії учених, співпраця яких необмежена конвенціонально (від лат. – угода) установленими академічними рамками [5].

У 1987 році створюється Міжнародний центр трансдисциплінарних досліджень, на першому з'їзді якого була прийнята Хартія трансдисциплінарності. Прерогативні методологічні принципи було сформульовано одним із її авторів-теоретиків, румунським фізиком Басарабом Ніколеску. Зокрема, відповідно до першого принципу, реальність багаторівнева і будь-яка дисципліна вивчає лише один із її рівнів. Трансдисциплінарність прагне зрозуміти динаміку процесу на декількох рівнях одночасно та об'єднує фрагменти реальності, що досліджені конкретними дисциплінами в єдину картину. Другий принцип трансдисциплінарності виходить із логіки включеного третього. Трансдисциплінарність об'єднує за принципом доповнено-

---

сті те, що з погляду окремих дисциплін розглядалося як протилежне. І, нарешті, третій принцип – складність. Трансдисциплінарність намагається зрозуміти реальність в її складності [3; 4]. Згідно з дослідженнями бельгійського вченого Е. Джаджа в сучасному науковому просторі наявні чотири типи трансдисциплінарності:

– трансдисциплінарність 1 (ґрунтується на формальному взаємозв'язку розуміння окремих дисциплін, забезпечує формування логічних мета-обмежень, з опертям на які знання можуть бути інтегрованими на більш високому рівні абстракції, ніж це відбувається у площині міждисциплінарності);

– трансдисциплінарність 2 (спирається на тісний внутрішній зв'язок з особистим досвідом дослідника, що вміщує медитацію);

– трансдисциплінарність 3 (пов'язана з використанням базових метафор, що мають фундаментальне пізнавальне значення, в центрі уваги стоїть єдиноцентризм та конкретність істини);

– трансдисциплінарність 4 (її методологія – це спосіб розуміння, пізнання і опису об'єкта в складі єдиного впорядкованого середовища; спосіб управління станом (гармонізація) об'єкта і природного середовища його буття, реалізується у двох напрямках – отримання нових знань про навколишній світ, пошук шляхів вирішення складних багатофакторних проблем природи і суспільства. Базовий принцип – конкретність істини – зумовлює єдиний порядок, трансдисциплінарна система представлена просторовими, інформаційними та часовими одиницями цього порядку) [2].

Як нам уявляється, людську мову як гомеостатичну відкриту самоорганізаційну систему уможлиблюється вивчати у контексті трансдисциплінарного підходу, що дозволить досягти якісно нових результатів завдяки її багатовимірному сприйняттю через взаємодію та інтеграцію відповідних дисциплін, а також різних наукових методів і наукових концепцій.

Література:

1. Атаманчук В.П., Атаманчук П.С. Трансформація наукового мислення крізь призму трансдисциплінарного підходу. *German International Journal of Modern Science*. 2021. №15. С. 30–32.
2. Judge A. Conference Paper. 1-st World Congress of Transdisciplinarity. Union of International Associations. URL: <http://www.uia.org/uiadocs/aadocnd4.htm> (дата звернення 02.06.2022).
3. Nicolescu B. The hidden third and the multiple splendor of being. URL: http://www.basarab-nicolescu.ciret-transdisciplinarity.org/on_line_articles.php (дата звернення 03.06.2022).
4. Nicolescu B. Methodology of Transdisciplinarity. Levels of Reality, Logic of the Included Middle and Complexity *Transdisciplinary Journal of Engineering & Science*. 2010. № 1, Vol. 1. pp. 19–38.
5. Piaget J. The Epistemology of Interdisciplinary Relationships. *Interdisciplinarity. Problems of Teaching and Research in Universities*. Paris: OECD, 1972. P. 127–139.